

Prediker 4:9 – Wat is de zin van relaties?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Opwekking 355

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 134 : 1, 2 en 3 (in het Frysk)

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Prediker 4 : 7 – 5 : 8

Zingen: Psalm 133 : 1, 2 en 3

Preek over Prediker 4 : 9

Zingen: GKB Gezang 115 : 1 en 2

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: Opwekking 378

Gebed

Collecte

Zingen: LvK Lied 320 : 1, 2 en 4

Zegen

Wat is de zin van relaties?

Inleiding

dia 1 – wildwaterbaan

Vandaag beginnen met een pretpark.

Samen met vrienden ga je daar naar toe,

en je hebt er veel zin in.

's Ochtends zijn jullie al vroeg met de trein vertrokken,

en de sfeer zit er direct al goed in.

Jullie bedenken in welke attracties jullie in ieder geval willen.

Bovenaan het lijstje staat de wildwaterbaan.

In het pretpark blijkt dat jullie niet de enigen zijn.

Bij de wildwaterbaan staat een wachtrij van drie kwartier.

Maar jullie geven niet zomaar op,

dan maar het beste maken van de wachtrij.

Vanuit de wachtrij heb je al mooi zicht op de wildwaterbaan,

en je stoot elkaar aan:

'wow, moet je zien hoe hard dat gaat'.

Ondertussen bedenk je wat flauwe spelletjes,

en zo houden jullie elkaar wel bezig.

Die drie kwartier, die zijn zo voorbij.

De wildwaterbaan zelf is ook een feest.

Een van je vrienden is wel erg nat geworden,

en dat zorgt voor heel wat gelach.

Als je weer uitstapt kun je nog een actiefoto kopen.

Om te bewijzen dat je in de wildwaterbaan bent geweest.

Op de foto kun je goed zien hoe hard je gilt.

Het dagje pretpark is een succes.

Op de terugweg praten jullie nog heel wat na.

Leuk om samen de dag nog eens opnieuw te beleven.

Maar nu iets heel anders.

Je gaat weer naar het pretpark, maar nu ga je alleen.

Je vertrekt 's ochtends vroeg,

en in de trein verveel je je.

Wat duurt die reis lang zeg!

En dan ben je er eindelijk,

kun je direct weer in de wachtrij aansluiten...

Drie kwartier, dat is toch veel te lang!

De eerste 3 minuten vermaak je je nog wel

met kijken naar anderen in de wildwaterbaan.

Maar dan zijn er nog 42 minuten over.

Je pakt je telefoon er maar bij,

maar er is ook niemand die je een berichtje stuurt.

Eindelijk ben je aan de beurt.

Je hebt een bootje voor je alleen.

Jippie...

In het bootje is het maar stil.

Je mist iemand die gewoon even hard in je oren gilt.

Zo is er eigenlijk weinig aan.

De actiefoto koop je maar wel,

dan kun je het tenminste nog aan anderen laten zien.

Maar als je na een lange treinreis weer thuis bent,

is er niemand geïnteresseerd in jouw avonturen.

dia 2 – wat is de zin van relaties?

Ach, misschien zet ik het wel een beetje overdreven neer,

maar het lijkt me duidelijk dat het veel leuker is

om samen naar een pretpark te gaan dan alleen.

Leuke dingen worden veel leuker als je ze kunt delen.

Prediker heeft het natuurlijk niet of pretparken,

maar wel over samen en alleen, over relaties.

Daar gaat het vanmorgen over: wat is de zin van relaties?

1. Druk met jezelf

dia 3 – druk met jezelf

We zijn al een paar weken op weg met Prediker.

Prediker stelt vragen bij het leven, zoals hij het noemt, 'onder de zon'.

Het gaat om het leven dat je met je eigen ogen kunt zien,

het leven op aarde dat we kennen.

Zijn conclusie is steeds: het stelt niet zoveel voor, het is leegte.

We kunnen onszelf niet gelukkig maken,

we hebben het leven niet in eigen hand

en we kunnen de wereld ook niet eerlijker maken.

Alleen God kan die dingen.

Hoe leef je nu in zo'n wereld?

dia 4 – alleen: leven voor jezelf

En dan begint Prediker over iemand die alleen is.
Hij noemt het leegte en een trieste zaak.
Dat kun je zomaar verkeerd opvatten.
Dit bijbelgedeelte wordt nog wel eens gebruikt voor
trouwdiensten,
en het lijkt dat Prediker hier zegt:
'je kunt beter getrouwd zijn dan vrijgezel.
Wat heeft het voor zin om vrijgezel te zijn?'

Maar Prediker bedoelt toch iets anders.
Hij heeft het over iemand die alleen is, ja,
maar vooral over iemand die zwoegt en zichzelf afbeult.
Hij heeft nooit genoeg.
Hij werkt van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat.
Het is zijn lust en zijn leven.
Deze man gaat helemaal op in zijn werk en in zijn geld.
Daarom is hij alleen.
Anderen lopen hem alleen maar in de weg.
Tijd die hij aan anderen besteedt, kan hij niet werken,
en zijn geld houdt hij liever voor zichzelf.

Ik ken volgens mij niemand die zo hard voor zichzelf werkt.
Prediker zet het ook wel erg zwart/wit neer,
maar dat doet hij om zijn punt goed duidelijk te maken:
leven voor jezelf, dat heeft geen enkele zin.
En dát herken ik wel.

dia 5 – mijn leven gaat voor
We leven in een wereld waarin iedereen druk bezig is met
zichzelf.
We vinden onszelf belangrijk.
Dat er ook in Nederland mensen onder de armoedegrens leven,
vinden we erg, maar ons eigen leven houdt ons meer bezig.
Heel typisch blijkt dat als de regering moet bezuinigen.
Iedereen is het erover eens dat bezuinigd moet worden,
maar als het mij treft, dan is het tijd om te demonstreren.
We zijn graag met ons eigen leven bezig.

Met je geld, met je gezondheid, met je werk,
met je huis, met je imago, enzovoort.

Dat is toch wat echt telt?

Natuurlijk is het fijn om wat mensen om je heen te hebben,
maar daar mogen ze niet aankomen.

Je houdt mensen op een veilige afstand,
want jouw leven gaat voor.

dia 6 – druk met jezelf is leegte

Prediker heeft medelijden met iemand die zo gericht is op zijn
eigen leven.

Hij denkt: 'heb je het dan nog niet begrepen?

Jouw geluk, jouw levensdoel, waar heb je het over?

Denk toch niet dat jouw leven zo veel voorstelt.

Het leven onder de zon is leeg, daar ga je toch niet voor
leven?

Altijd druk met jezelf, het is zinloos.'

2. Samen is de moeite waard

dia 7 – samen is de moeite waard

Hoe kun je leven in een wereld die het niet is?

In een wereld die oneerlijk is,

waar je plannen steeds worden omgegooid

en waar je jezelf niet gelukkig kunt maken?

In ieder geval niet door druk met jezelf te zijn.

Mijn leven is maar betrekkelijk.

Als je alleen maar druk bent met je eigen leven, voor wie doe
je het dan?

Je kunt alles perfect voor elkaar hebben, maar met wie kun je
het delen?

Je wordt er alleen maar eenzaam van.

En dat, zegt Prediker, is niet goed!

Dan kun je maar beter samen zwoegen.

Niet dat de wereld daar opeens beter van wordt.

Samen heb je net zo weinig invloed op het leven als alleen.

Het blijft het kwetsbare, lege, leven onder de zon.

Maar je bent tenminste samen, en dat is wel de moeite waard.

dia 8 – samen sta je sterk

Prediker geeft er een paar voorbeelden bij.

Twee vrienden zijn op weg, maar ze vallen.

Volgens de NBV valt er maar één, maar ze vallen allebei.

Waarschijnlijk in een diepe kuil.

In je eentje kom je daar niet uit.

Als je met z'n tweeën bent, lukt het wel.

De een geeft de ander een voetje,

en zodra die uit de kuil is,

steekt hij een hand naar beneden om zijn vriend op te trekken.

Die twee vrienden gaan verder op weg,

en ergens in het open veld moeten ze overnachten.

Buiten slapen kan best koud zijn,

dus kruipen ze tegen elkaar aan om het warm te houden.

Als de volgende dag rovers hen overvallen,

staan ze samen sterker.

Samen is de moeite waard.

Dat kan met z'n tweeën zijn,

maar Prediker laat het niet bij twee, hij zegt:

'een koord dat uit drie strengen is gevlochten,

is niet snel stuk te trekken.'

Prediker telt: hij gaat van iemand alleen naar twee en naar drie.

Opgenomen zijn in een groep mensen is nog beter.

dia 9 – gemaakt om relaties te hebben

Steeds druk zijn met jezelf, Prediker noemt het triest.

Maar waarom is samen zijn beter?

Volgens Prediker omdat je dan tenminste nog voor iemand anders zwoegt.

Alleen zijn is niet goed, dat zei God al in Genesis 2:

'God, de Heer, dacht: het is niet goed dat de mens alleen is, ik zal een helper voor hem maken die bij hem past.'

Het is nooit Gods bedoeling geweest

dat mensen alleen zouden zijn en voor zichzelf zouden leven.

We zijn gemaakt om relaties te hebben.

Daar komt liefde bij kijken.

Liefde gaat verder dan het leven 'onder de zon':
het laat wat van het leven met God zien.

3. Als mensen tegenvallen

dia 10 – als mensen tegenvallen

Het klinkt eenvoudig: samen is beter dan alleen.

Maar is dat altijd zo?

Er is een probleem: mensen vallen tegen.

Je moet bijvoorbeeld voor school samen een werkstuk maken.

Maar je wordt opgezadeld met een klasgenoot

die vreemde gedachtes heeft over samenwerken.

Volgens hem betekent samenwerken dat jij al het werk doet,

dat hij zijn naam er nog even op zet,

en het cijfer voor jullie beiden is.

Als je samen werkt, kan er misbruik van je worden gemaakt.

Alleen is veel veiliger!

Of nog iets anders:

je wilt heel graag samen zijn, je wilt graag liefde,

maar er is niemand die je ziet staan,

je staat er helemaal alleen voor.

Iedereen lijkt genoeg te hebben aan zijn eigen vriendenclub,

en jij hoort helemaal nergens bij.

Samen is vast de moeite waard, maar niemand wil dat met jou.

Wat moet je dan?

dia 11 – God heeft relaties mooi bedoeld

Relaties zijn moeilijk.

Mensen maken het elkaar moeilijk,

doordat ze vaak toch liever druk zijn met hun eigen leven,

dan echt samen te zijn.

In het hele bijbelgedeelte dat we hebben gelezen, wordt dat
ook wel duidelijk:

mensen zijn onbetrouwbaar en veranderen vaak.

Ik heb geen tips en trucs hoe je relaties beter kunnen worden.

Van Prediker leer ik wel dat God het niet zo bedoeld heeft.

Dat je dus ook best boos of verdrietig mag zijn,

als je er alleen voorstaat.

dia 12 – Jezus komt relaties herstellen

Van Jezus leer ik nog iets anders.

God wil het er niet bij laten.

Hij wil relaties herstellen, ook voor jou.

Als Jezus op aarde komt, is hij niet druk met zijn eigen leven.

Hij gaat steeds relaties aan.

Hij sluit vriendschap met 12 leerlingen.

Die hebben hem regelmatig teleurgesteld, maar Jezus ging door.

Jezus sprak over het diepste wat hem bezig hield voor grote groepen mensen,

mensen die met zijn verhaal aan de haal gingen

en het soms zelfs tegen hem gebruikten.

Maar Jezus weigerde anderen op afstand te zetten.

Alle mensen lieten Jezus in de steek.

En toen kwam het ergste: God liet hem alleen.

Eenzamer kan niet.

Zodat wij nooit zo eenzaam hoeven te zijn:

God ziet je staan, hij houdt echt van je,

wil daar niet zelf voordeel uit halen.

Jezus bemoedigt je als mensen tegenvallen.

'Geef het niet op, ik ben bij je!

Sluit je niet op in veilig alleen zijn.

Open je hart voor mensen om je heen.

Want echt, je wordt er meer mens van.'

4. Samen in de kerk

dia 13 – samen in de kerk

Samen is de moeite waard.

God heeft mensen niet gemaakt om voor zichzelf te leven, mensen zijn niet af als ze alleen zijn.

God geeft mensen aan elkaar.

Ook in de kerk geeft God ons aan elkaar.

Om elkaar te helpen, om elkaar blij te maken,

om te delen van wat je hebt
en te delen wat je bezig houdt.

dia 14 – trek je niet terug in je eigen leven

Trek je dus niet terug in je eigen leven.

En dat kan heel makkelijk, ook in de kerk.

Veel mensen om je heen, betekent nog niet dat je samen bent.

Juist als je in je eentje in een grote stad rondwandelt,

kun je je heel eenzaam voelen,

veel eenzamer dan tijdens een wandeling alleen langs de
zeedijk.

Al die mensen die je voorbij lopen, en niemand die je kent.

In de kerk kan dat ook.

Je bent er wel, maar je laat niemand echt binnen.

Niemand weet wat voor jou belangrijk is.

Nee, niet iedereen hoeft alles over je te weten,

maar blijf niet alleen.

Durf je ook aan mensen te binden.

dia 15 – laat niemand eenzaam zijn

En andersom: zorg er met elkaar ook voor

dat hier niemand eenzaam hoeft te zijn.

Dat het zo fijn is met elkaar

dat niemand er meer bij kan komen.

Wat doet het mensen goed als ze gezien worden,

als iemand oprechte interesse voor hen heeft.

Wees gastvrij en open,

en niet alleen in een kennismakingsgesprekje,

durf ook blijvende relaties aan te gaan.

dia 16 – kijk samen naar God

Van Hanneke kreeg ik eens dit kaartje.

Er staat op: 'love does not consist in gazing at each other
but in looking outward together in the same direction.'

Liefde bestaat niet in naar elkaar staren, maar samen in één
richting kijken.

En dat is voor de liefde in de kerk zeker het geval.

We zijn een bont gezelschap.

Ik denk dat nergens zo verschillende mensen met elkaar omgaan als in de kerk.

Natuurlijk heb je niet met iedereen een klik.

Maar samen naar God kijken verbindt je ook aan elkaar.

Kijk maar naar hem die liefde is.

Kijk samen naar boven.

Amen.